

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค14101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและการลบ

จำนวนคละ

ครูผู้สอน ครูสุภัทสร อินทร์แสง

ครูแพรวนภา ปันฉิม

โจทย์ปัญหา การบวกและการลบ จำนวนคละ

จุดประสงค์
การเรียนรู้

เขียนแสดงวิธีทำการแก้
โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการบวก
หรือการลบจำนวนคละ

ทำจำนวนคละให้เป็นเศษเกิน

1) $2\frac{4}{5} =$

2) $4\frac{2}{7} =$

3) $3\frac{5}{8} =$

4) $1\frac{8}{9} =$

5) $5\frac{9}{12} =$

โจทย์กำหนดอะไรให้

ตัวอย่าง ลุงตัดไม้ไผ่ยาว $2\frac{3}{4}$ เมตร

ทำให้เหลือไม้ไผ่ยาว $1\frac{9}{20}$ เมตร

เดิมไม้ไผ่ลำนี้ยาวกี่เมตร

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ ลุงตัดไม้ไผ่ยาว

$$2 \frac{3}{4} = \frac{11}{4}$$

เมตร

เหลือไม้ไผ่ยาว

$$1 \frac{9}{20} = \frac{29}{20}$$

เมตร

เดิมไม้ไผ่ลำนี้ยาว

$$\frac{11}{4} + \frac{29}{20} = \frac{11 \times 5}{4 \times 5} + \frac{29}{20}$$

เมตร

$$= \frac{55}{20} + \frac{29}{20}$$

เมตร

$$\frac{11}{4} + \frac{29}{20} = \frac{55 + 29}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{84 \div 4}{20 \div 4} \quad \text{เมตร}$$

$$21 \div 5 \text{ ได้ } 4 \text{ เศษ } 1 = \frac{21}{5} \quad \text{เมตร}$$

$$= 4\frac{1}{5} \quad \text{เมตร}$$

ตอบ เต็มไม้ไผ่ลำนี้ยาว $4\frac{1}{5}$ เมตร

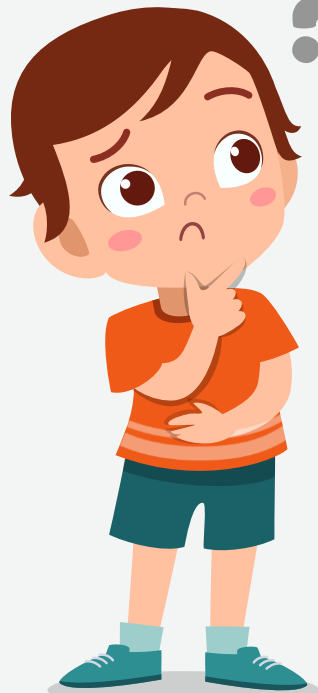

ตรวจสอบคำตอบ

$$2\frac{3}{4} + 1\frac{9}{20} = 4\frac{1}{5}$$

$$\begin{aligned} 4\frac{1}{5} - 1\frac{9}{20} &= \frac{21}{5} - \frac{29}{20} \\ &= \frac{21 \times 4}{5 \times 4} - \frac{29}{20} \\ &= \frac{84}{20} - \frac{29}{20} \\ &= \frac{55}{20} = 2\frac{15}{20} = 2\frac{3}{4} \end{aligned}$$

วิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบ

โจทย์กำหนดอะไรให้

แม่ค้ามีวุ้นกะทิ 3 ถาด

ขายไป $2\frac{11}{16}$ ถาด

แม่ค้าเหลือวุ้นกะทีกี่ถาด

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ แม่ค้ามีวุ้นกะทิ

$$3 = \frac{3}{1}$$

ถาด

ขายไป

$$2\frac{11}{16} = \frac{43}{16}$$

ถาด

แม่ค้าเหลือวุ้นกะทิ

$$\frac{3}{1} - \frac{43}{16}$$

$$= \frac{3 \times 16}{1 \times 16} - \frac{43}{16}$$

ถาด

$$= \frac{48}{16} - \frac{43}{16}$$

ถาด

$$\frac{3}{1} - \frac{43}{16} = \frac{48 - 43}{16} \quad \text{ถาด}$$

$$= \frac{5}{16} \quad \text{ถาด}$$

ตอบ แม่ค้าเหลือวุ้นกะทิ $\frac{5}{16}$ ถาด

ตรวจสอบคำตอบ

$$\frac{3}{1} - 2\frac{11}{16} = \frac{5}{16}$$

$$\frac{5}{16} + 2\frac{11}{16} = \frac{5}{16} + \frac{43}{16}$$

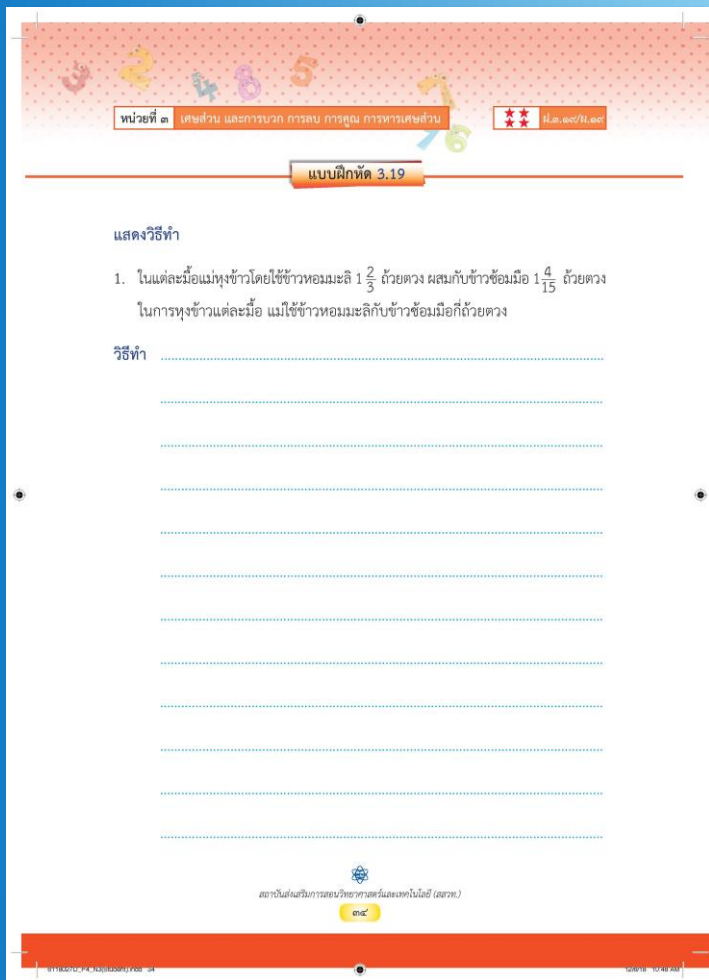
$$= \frac{5 + 43}{16}$$

$$48 \div 16 = 3$$

$$= \frac{48}{16}$$

$$= 3$$

แบบฝึกหัดที่ 3.19

ข้อ 1

โจทย์กำหนดอะไรให้

1) ในแต่ละมือ แม่หุงข้าวโดยใช้ข้าวหอมมะลิ

$1\frac{2}{3}$ ถ้วยตวง ผสมกับข้าวซ้อมมือ $1\frac{4}{15}$ ถ้วยตวง

ในการหุงข้าวแต่ละมือ แม่ใช้ข้าวหอมมะลิ

กับข้าวซ้อมมือก็ถ้วยตวง

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ ใช้ข้าวหอมมะลิ

$$1 \frac{2}{3} = \frac{5}{3}$$

ถ้วยตวง

ผสมกับข้าวซ้อมมือ

$$1 \frac{4}{15} = \frac{19}{15}$$

ถ้วยตวง

แม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือ

$$\frac{5}{3} + \frac{19}{15} = \frac{5 \times 5}{3 \times 5} + \frac{19}{15}$$

ถ้วยตวง

$$= \frac{25}{15} + \frac{19}{15}$$

ถ้วยตวง

$$\frac{5}{3} + \frac{19}{15} = \frac{25 + 19}{15}$$

ถ้ายาว

$$44 \div 15 \text{ ได้ } 2 \text{ เศษ } 14 = \frac{44}{15}$$

ถ้ายาว

$$= 2 \frac{14}{15}$$

ถ้ายาว

ตอบ แม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือ ๒ $\frac{๑๔}{๑๕}$ ถ้ายาว

ตรวจสอบคำตอบ

$$1\frac{2}{3} + 1\frac{4}{15} = 2\frac{14}{15}$$

$$2\frac{14}{15} - 1\frac{4}{15} = \frac{44}{15} - \frac{19}{15}$$

$$= \frac{44 - 19}{15}$$

25 ÷ 15 ได้ 1 เศษ 10

$$= \frac{25}{15}$$

$$= 1\frac{10}{15} = 1\frac{2}{3}$$

ถ้าโจทย์ปัญหากำหนดเป็นจำนวนคละ เมื่อแสดงวิธีทำนักเรียนจะทำอย่างไร

คำถามชวนคิด

(เปลี่ยนจำนวนคละให้เป็นเศษเกินก่อน
แล้วจึงนำไปคำนวณต่อ)

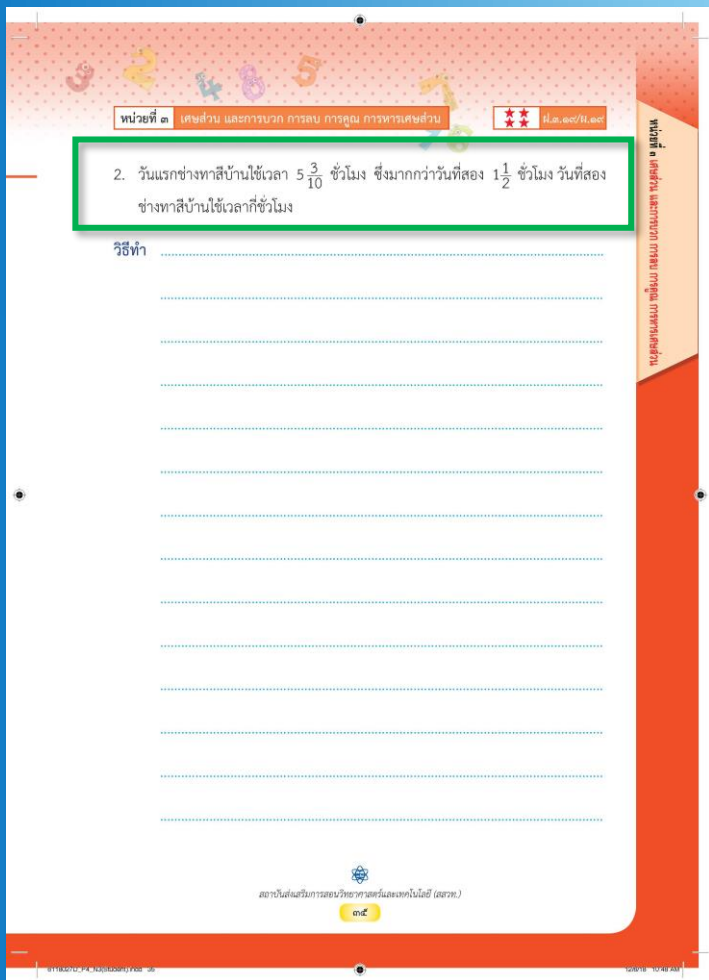
สรุปบทเรียน

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบจำนวนคละ

1. อ่านทำความเข้าใจโจทย์
2. วางแผนแก้ปัญห
3. ดำเนินการแก้ปัญห
4. ตรวจสอบ

แบบฝึกหัดที่ 3.19

ข้อ 2

ใบงาน เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและการลบจำนวนคละ

สามารถดาวน์โหลดใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 3.19 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 3.19

2) วันแรกช่างทาสีบ้านใช้เวลา $5\frac{3}{10}$ ชั่วโมง

ซึ่งมากกว่าวันที่สอง $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง

วันที่สองช่างทาสีบ้านใช้เวลากี่ชั่วโมง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เขียนและอ่านทศนิยม 1 ตำแหน่ง
แสดงปริมาณของสิ่งต่าง ๆ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

